

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Health

Broj: 10-37- 3581-70 /19
Sarajevo, 17.04.2019.godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
-Služba za Skupštinske poslove-

PREDMET: Dopuna odgovora na zastupničku inicijativu-dostavlja se

Zastupnica Danijela Kristić na Petoj radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 27.02.2019. godine, u okviru tačke Dnevnog reda "Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori", a u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo, pokrenula je zastupničku inicijativu vezanu za upotrebu inhibitora protonske pumpe i H2 blokatora bez vremenskog ograničenja za dijalizne i transplantirane pacijente.

U vezi sa dostavljenom zastupničkom inicijativom, Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo dostavlja dopunu

ODGOVORA

Po dostavljenoj inicijativi zastupnice Danijele Kristić, traženo je izjašnjenje i stručni stav Klinike za gastroenterohepatologiju i Klinike za hemodijalizu Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu o opravdanosti dugotrajne terapije inhibitorima protonske pumpe i H2 blokatora čije mišljenje smo Vam dostavili uz prethodni odgovor. Naknadno je zaprimljeno i Farmakološko mišljenje Odjela za farmakologiju KCUS , koje Vam dostavljamo u prilogu ovog akta, kao dopunu prethodnog odgovora.

S poštovanjem,

MINISTRICA

Prof. dr. sci. med. Amela Sofić

Pripremila Prim.mr. ph. Edina Stević, pomoćnica
ministrice
Kontrolisala Amra Isić, dipl.iure, Sekretar

web: <http://mz.ks.gov.ba>
e-mail: mz@mz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-104,
Fax: + 387 (0) 33 562-243

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

1676

03.04.19

Edina

kg

Broj: A- 887 /19.

Sarajevo, 28.03.2019.god.

KLINIČKI CENTAR UNIVERZITETA
U SARAJEVU

29.03.2019

02-03-16587

**MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
KANTONA SARAJEVO**

N/r Ministrice zdravstva
Doc.dr.sci.med. Amela Sofić

PREDMET: Rizici dugotrajne primjene inhibitora protonske pumpe (IPP) i blokatora histaminskih H2 receptora

FARMAKOLOŠKO MIŠLJENJE

Inhibitori protonske pumpe (IPP) i blokatori histaminskih (H2) receptora namijenjeni su za smanjenje gastrične kiseline.

Kada se primjenjuju u odobrenim indikacijama:

- gastroezofagealni refluks (GERB)
- peptički ulkus i erozivni ezofagitis
- Zollinger-Ellison-ov sindrom
- profilaksa gastričnih i duodenalnih ulkusa povezanih sa upotrebom nesteroidnih antiinflamatornih lijekova (NSAIL) u pacijenata sa povećanim rizikom od gastroduodenalnih komplikacija koji zahtijevaju kontinuiranu terapiju NSAIL
- eradikacija *Helicobacter pylori*,

1-04-2019
10 05 3581

neželjene reakcije su blage i prolazne. Zavisno od indikacije, primjenjuju se od 4-8 sedmica.

Dugotrajna primjena, naročito duže od godinu dana, rezultira mnogo ozbiljnijim problemima, kao što su: hipomagnezijemija, malapsorpcija vitamina B12 (zbog čega je potrebno pratiti nivo magnezijuma i vitamina B12 u pacijenata na dugotrajnoj terapiji IPP), slaba apsorpcija kalcijuma što vodi frakturama kostiju, intersticijalni nefritis, povećan rizik za hroničnu bolest bubrega, progresija hronične bolesti bubrega i krajnji stadij bubrežne bolesti, povećan rizik za upalu pluća, kardiovaskularni poremećaji, demencija, maligne bolesti želuca.

Ove neželjene reakcije mogu nastupiti i ranije, unutar 3 mjeseca tretmana, ali su opisane uglavnom u pacijenata na dugotrajnoj terapiji (≥1 godinu). Ovakvi pacijenti moraju biti pod redovnim nadzorom.

Sva istraživanja do sada naglašavaju da IPP i H2 blokatore treba primjenjivati **samo kratkotrajno** i radije prekinuti tretman nego dugotrajno prevenirati eventualne gastrične bolesti, budući da u ovom slučaju rizik nadvladava korist.

Literaturni podaci ne podržavaju profilaksu stres ulkusa izvan jedinica intenzivne njege.

Šef Odjela klinička farmakologija
Dr sci.med. Amra Čabaravdić, spec.kliničke farmakologije

Šef OJ Klin
Dubravka Aleksić - Jovanović, mr.ph.spec

Generalna direktorica KCUS-a
Prof.dr.sci. S. [redacted] tbegović

• Reference

- Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH : <http://www.almbih.gov.ba/>
  - Alhosaini MN, Leehey DJ, Vellanki K (2015) Use of Proton Pump Inhibitors is Associated with Severe Hypomagnesemia in Kidney Transplant Recipients. *Int J Nephrol Kidney Failure* 2(1): [http:// dx.doi.org/10.16966/2380-5498.122](http://dx.doi.org/10.16966/2380-5498.122)
  - Medication monitoring: Stress Ulcer Prophylaxis Clinical Guidelines; Stanford hospital and Clinics; http://med.stanford.edu/bugsanddrugs/guidebook/jcr_content/main/panel_builder_1454513702/panel_0/download_755553060/file.res/stress_ulcer_prophylaxis_guidelines.pdf, pristup 12.3.2019.
  - Omer Uludag, Safak Mirioglu, Ahmet Dirim, Omer Akardere, Arif Akyildiz, Mehmet Sever, Yasar Caliskan (2017): Effects of proton pump inhibitors on kidney transplant recipients, *Nephrology Dialysis Transplantation*, Volume 32, Issue suppl_3, 1 May 2017, Pages iii730, <https://doi.org/10.1093/ndt/gfx182>.MP805
  - Rouse GE, Hardinger K, Tsapepas D, Tichy EM (2017): A Comparison of Histamine Receptor Antagonists Versus Proton Pump Inhibitor Gastrointestinal Ulcer Prophylaxis in Kidney Transplant Recipients. *Prog Transplant*. 2017 Mar;27(1):4-9. doi: 10.1177/1526924816669725. Epub 2016 Sep 21., pristup 12.3.2019.
  - UpToDate – Peptic ulcer disease, pristup 17.3.2019.
-